

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Növ. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Türegnyelv: Közlöny. Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
131.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Lej

Fél-évre 420 Lej

Negyed évre 210 Lej

Havonta 70 Lej

Műveltségi díjazás sorsára:

Majdani naponta ragogó

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Focsani,

ez a máskor oly csendes moldovai város most a szenzációk városa lett. Fanatizált és könnyen hevületbe kergetett fiatal diáksereg rombol az uccákon, betöri az üzletek kirakatait és végigsüvölt a városon egy név: Zelea-Codreanu. Katonák, csendőrök és rendőrök járják végig az uccákat, és folvik az igazoltatás.

Zelea-Codreanu, a gyilkos diák, aki revolverlövésekkel a másvilágra küldötte Manciu jassyi prefektust, a társadalmi rend őreit, ül a focsani ügyészség fogházában és a beszűrődő vasrácson ablakokon át hallja, hogy künn egy fanatizált tömeg élteti őt: a gyilkost, aki özvegyé tette egy asszonyt és árvává több gyermekét. És a törvényszék nem remeg meg a diadalordításoktól, a fekete taláros komoly bírákat nem befolyásolhatja itéletük meghozatalában tüntetés, ők gyakorolják a határozatot: Zelea-Codreanu, aki megölte Manciu rendőrprefektust, nem bocsájtható szabadon, továbbra is a fogházban kell megvárnia, amíg ügyében ítélik. Csakúgy mint más gyilkosnak, csakúgy, mint más romániai polgárnak, aki súlyosan vétett a társadalmi rend ellen.

A szenzációk azonban tovább folytatódnak a csendes moldovai városban. A Cuza tanár által odacsődített diákság fenyegetőzik és általános rombolást helyez kilátásba. Ha a diákvezért nem bocsájtják ki a fogházból, a hatóságok kétségbeesetten küldik egyik táviratot a másik után Bucurestibe és segítséget, utasítást kérnek a kormánytól. És mindez azért, mert pár száz félrevezetett diák, olyan diák, akikkel a komoly és tanulmányzó diákok több sége nem azonosítja magát, — szembeszáll hatósággal, törvényvel, jogszokással, morállal, etikával. Segítséget kérnek azért, mert egy minimális és számba alig jöhető kisebbség leterrorizálja egy város harmincezer főnyi lakosságát és főleg azért, mert ez a diákság megakarja változtatni a törvényt és ki akar hozni a börtönből egy gyilkost, aki miatt özvegyé lett egy asszony, árvává több gyerek.

A diákságot talán nem is lehet okolni. A felbujtókat kell felelősségre vonni, a törvény elé kell állítani azokat, akik a politikai eszközü akarják felhasználni a tanulni vágyó ifjúságot. Itt most létkérdésről van szó. Most a törvény megvédése forog kockán. A törvény pedig maga az alkotmány és az alkotmány az ország alapja. Ezt nem lehet és nem szabad megrendíteni még Zelea-Codreanunak sem...

Husvét után feloszlatják a kamarát.

A kormány tagjainak egy csoportja sürgeti az új választásokat.

(Bucuresti, március 19.) Megbízható politikai körökből vett értesülés szerint a kormány tagjai között az utóbbi napokban bizonyos nézeteltérés támadt afelől, hogy vajjon a most folyó ülészak legyen-e a jelenlegi parlament utolsó ülészaka, avagy hosszabbítsák meg a parlamenti ülészakot az őszi hónapokra is. A pénzügyminiszter és földművelésügyi miniszter a meghosszabbítást kívánják és épp ezért azon a véleményen vannak, hogy a vá-

lasztási törvényjavaslatot csak az őszi ülészakon kell a parlament elé terjeszteni. A kormány többi tagjának ezzel szemben az az álláspontja, hogy alkotmány szerint a jelenlegi parlament nem kezdhet bele az ötödik költségvetési javaslat vitájába, éppen ezért a választójogi javaslat megszavaztatását husvét előtt akarják. A szavazást a parlament feloszlatása követné nyomon és így husvét után már meg is kezdhetnének az új választások.

A német-román konfliktus elintézése.

Rosenthal párisi román delegátus első jelentése. — Havonakodik a német kormány, életbelépnek a szankciók

(Bucuresti, március 19.) A külügyminiszter tegnap kapta kézhez az első jelentést a Párisba küldött dr. Rosenthal delegátustól, azokról a tárgyalásokról, amelyeket a jóvátételi bizottsággal a román-német konfliktus ügyében folytatott. A jelentés megérkezése után Duca külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel és Giuan kártalanítási vezérigazgatóval azokról az intézkedésekről,

amelyeket a jóvátételi bizottságnak Romániára feltétlenül kedvező döntése után életbeléptetnek. A kormány kérni fogja Németországot, hogy haladéktalanul küldje el képviselőjét egy közös konferenciára, amelyen a német fizetési módokat határoznák meg. — Amennyiben a német kormány niből haladékat kíván a kérdés elintézésére, úgy azonnal életbeléptetik a már tervbe vett gazdasági megőrlő rendszabályokat.

Kormányválság Belgrádban.

Belgrád, március 19. Politikai körök értesülése szerint a kormányban rövid időn belül mélyreható változások következnek be és állítólag öt miniszteri tárca gazdát cserél.

Szétosztják

az aradi és nagyváradai püspökségek vagyonát.

Több napos tanácskozások kezdődtek az aradi püspöki palotában.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes tanácskozás kezdődött ma az aradi gör. kel. szentszéken. A nagyváradai és az aradi püspöki egyházmegyék ezidőszentri közös vagyonának az elosztásáról van szó. Ugyanis még 1900-ban a nagyszabeni egyházi kongresszus kimondotta a nagyváradai gör. kel. püspökség létesítését. A tervet anyagi okok miatt mintegy husz évig nem lehetett megvalósítani, míg azután 1920-ban mégis felállították a váradi gör. kel. püspökséget is. Az aradi egyházmegye egy tekintélyes részét is átszabták Ciorogar Romulus váradi püspök egyházmegyéjéhez és megkezdődött az egyházmegyei vagyon elosztása. Hosszas tárgyalások után meg is történt az elosztás és a lélekszá-

mot véve alapul, a vagyon 64 százaléka az aradi egyházmegyének maradt, míg a fennmaradó 36 százalékot az új püspökség kapta. Hátra volt még az egyes alapok elosztása, ami azonban bizonyos nehézségekbe ütközött, mert az aradi egyházmegye arra az álláspontra helyezkedett hogy az egykori alapítványozók jobbjára aradiak vagy aradmegyeiek és alapítványuk rendeltetése és célja is kimondottan az aradi egyházmegyére vonatkozhat. A vitás alapítványi ügyek tisztázására most a szabeni egyházi kongresszus tagjai sorából egy delegációt küldött Aradra, amely úgy az aradi, mint a váradi szentszéki delegátusokkal megkezdte az egyeztető tárgyalásokat. A delegáció elnöke dr. Márta Sándor

táblai elnök, tagjai dr. Borcia szebeni szentszéki ügyész, dr. Oprea verseci esperes, dr. Dobrin lugosi ügyvéd, dr. Papp János volt prefektus és dr. Moldovan Valér tordai ügyvéd. Az aradi egyházmegyét dr. Jancu Kornél aradi ügyvéd, míg a váradi dr. Lázár Aurél képviselő, váradi ügyvéd képviseli. A tárgyalások ma délután kezdődtek és több napig tartanak.

A magyar választójog.

A nemzetgyűlés elnöke nyílt és titkos szavazást ajánl egyszerre.

Budapest, március 19. A nemzetgyűlés választójogi bizottsága maülést tartott, amelyen Huszár Károly, aki nem tagja a bizottságnak, határozati javaslatot nyújtott be. A javaslat szerint a kormány terjesszen elő a javaslathoz olyan módosítást, amely a kerületenként megajándékozó választásokon felül a mandátumok 20 százalékát az országos lajstromok útján, titkosan tölti be. — Ebből a célból a szavazóknak két szavazati joguk van és egyikkel a kerületükben többségi alapon, a másikkal az országos lajstrom alapján az arányos titkos képviselet alapján szavaznak. Az országos lajstromokat pedig az illetékes pártvezetőségek ajánlják. Aki azonban az egyik országos lajstromon szerepel, az nem vehető fel a másikra, de az egyéni kerületekben jelölhető. A rendszer megvalósításának érdekében a törpe kerületeket össze kell vonni, illetőleg ki kell kerekíteni.

— Az üzletbészterződések sorsa. Bucurestiből jelentik: A Sfatul Negustoresc ma újabb értekezletet tartott az üzlethelyiségek bérletének meghosszabbítása tárgyában. Beavatott helyről nyert értesülés szerint a kormány hajlandó átmeneti intézkedések fogantatásával a kérdést megoldani.

— A buzabessz áldozata. Antwerpenből táviratozzák: A gabonapiacra a hirtelen bekövetkezett bessz miatt a legnagyobb belvárosi gabonakereskedő cég 2 millió frankkal fizetéseképtelen lett.

Elzúllott arisztokrata.

Egy budapesti bárót a vicelakásból vitték a fogházba.

(Budapest, március 19.) A Király-utca 25. számú ház nyáron azért lett nevezetes, hogy Strahlendorf Gyula báró feleségül vette az ott alkalmazott viceházmestert. Arról kezdve a báró folytatta a felesége mesterségét és az elzúllott arisztokrata kalandos élet után jutott fedél alá a viceházmestert lakásban. Számos esetben kerített a rendőrség elé, hol lopás, hol pedig sikasztás meg egyéb bűnök miatt és a zúllott Strahlendorf báró egyike lett azoknak a nagyvárosi bűnözőknek, akik első helyre kerültek a bűnös nyilvántartóban. A kalandos múlt azonban még nem zárta ki azt, hogy a rovott multu ember becsületes munkára térjen át és hogy a király-utcai viceházmesterné ne találja meg Strahlendorf báró mellett a boldogságot. A báró házaspár egyideig rendben tartotta a Király-utca 25. számú ház folyosóját, a padlóst, a pincéket. De sajnos, éppen a pince volt az, ami Strahlendorft ismét kísértésbe hozta. Nem tudott ellentámasztani az ott felhalmozott fa- és szemérményiségek láttára, elképzelték a fekete kincsek és újból idegen tulajdonhoz nyúlt. Vesztiére és nem éppen elvi okból, a házban lakó Degenfeld grófné pincéjében tett éjszakai látogatásokat, amelyek miatt Strahlendorf bárót ismét a rendőrségre vitték, ahonnan nem engedték vissza. Ezzel a szomorú alkussal pedig, ahogy a költők szokták mondani, bánat költözött a király-utcai vicelakásba.

A montenegrói hercegek lemondtak trónigényükről

Párisból jelentik: Nemrég tárgyalások indultak meg a jugoszláv kormány megbízottai és a montenegrói Petrovics-dinasztia tagjai. Danilo és Péter hercegek között abból a célból, hogy a hercegek mondjanak le a montenegrói királyi trónhoz való igényükről. Ezek a tárgyalások eredményesen végződtek, mire Ducek Natália grófnővel, akinek első férje Mirkó montenegrói herceg volt, kezdődtek tárgyalások, hogy a grófnő mondjon le külön gyermekei Mihály, Pál és Irván hercegek nevében a trónigényről. Ducek Natália grófnő szintén készen nyilatkozott arra, hogy gyermekeinek trónigényéről lemondjon. Megállapodás jött létre, hogy a Petrovics-dinasztia tagjai szerb hercegi címet fognak viselni és visszatérnek Nikita király elhagyott vagyonát.

Kerstens

megvédi Leirer Amália emlékét.

A meggyilkolt Amália a legbecsületesebb és legtisztább életet élte.

(Budapest, március 19.) Este tizenegy óra van. A szálló artisztikus halljában zsong a zene. Kerstens Theodort várom, a rémes ügy szimpatikus hőst, akit a legfájdalmasabban érintett a szörnyű gaztett ilyenkor már mindig itthon szokott lenni. Negyedtizenkettőre belép az ajtón elegáns barna cowercont-kabátban, egyszerű sűrű ruhában Kerstens Theodor. Kellemes, megnyerő jelenség, olyan, mint amilyenek az igazi „jó hollandusokat” elképzeltük. Feketekeretes zwickret hord és amint a portástól elkéri a ma esti újságot — mintha egy pillanatra mosolyra derülne az arca, melyben sok a jovialitás.

Helyet foglal a hall egyik vörös díványán és lassan megindul közöttünk a beszélgetés.

— En tudtam, én bizonyos voltam abban — mondta, — hogy Leirer nem követhette el a gyilkosságot, tudtam, hogy az apa nem ölhetette meg a leányát.

És az utolsó pillanatig biztam a rendőrségben, amely óriási megértéssel dolgozott azon, hogy a büntényben világosságot teremtsen. Ezután Amáliát hozza szóba.

— Valóságos kegyetlenség volt az amit a halott Amáliáról összeírtak a lapok. Elbocsátott, buta, rosszindulatú cselédek, komisz, rossz emberek bemonadásait hasábszámrá mint tényeket közölték, holott a rendőrség minden részletre kiterjedő nyomozása során kintunt, hogy Amália a legbecsületesebb, legtisztább életet élte és senkivel sem érintkezett rajtam kívül. Én a magyar lovasgiaságról otthon, Hollandiában mindig a legnagyobb lelkesedés hangján emlékeztem meg és csodáltam, és nagyrabecsültem első sorban azt a törvényalkotásukat, amely szigorúan védi a női becsületet. De hát miképpen lehetséges az, hogy a halottal szemben elfeledkeztek erről a nagyszerű magyar tradícióról. Hollandiában

igazán nem történhetett volna meg az, hogy a sajtó ily kegyetlenül pellengérré állítson egy meggyilkolt leányt.

Ennyit mondott Kerstens Tivadar. Szomorúság rezgett a hangjában és elkeseredés. — Szeretné, ha már végleg lezáródnának ennek a rémséges ügynek az aktái, szeretné, ha békében hagynák, ha nem törődnének vele, ha a lépteiről nem emlékeznének meg minduntalan.

Kirabolt öngyilkosjelölt.

Különös kaland a bécsi Práterben.

(Bécs, március 19.) A bécsi Práterben a járókelők súlyosan sebesült férfit találtak. Elmondta, hogy Koller Ágostonnak hívják és gyáros. Két férfi megtámadta, az egyik revolverrel rálőtt, a másik pedig elvette tőle táskáját, melyben hétézeröt száz shilling volt, azután elfutottak.

Körülbelül ebben az időben jelentette telefonon Koller felesége, hogy a férje reggel óta nem jött haza s hogy távozásakor öngyilkossági tervekről beszélt.

Erre vonatkozólag kihallgatták Kollert, aki beismerte, hogy tényleg öngyilkos akart lenni s ezt egy barátjának meg is írta. Azért is jött a Práterbe, de tervét nem valósíthatta meg, mert megtámadták és kirabolták. A rendőrség a tett színhelyén egy ócska kalapot talált, melyet valószínűleg az egyik merénylő vesztett el. A vizsgálat folyik.

TARCA

A divat diktátora.

A dollár szabja meg a párisi divatot is.

(Budapesti levél.) A Nőiruhákészítők Országos Szövetségében a budapesti szabónők és női ruhászabók számára a párisi divatról és az új modellek szabásáról tartott előadást Lestyánszky Margit és Nágay Béla, akik párisi tanulmányutjukról most érkeztek meg. Lestyánszky Margit a párisi női ruhákról számolt be a kollektáknak. Nágay Béla pedig a kosztümökről és a kabátokról. Mindkét előadást vetített képek kíséretében tartották meg, melyeken a legjobb párisi modelleket és azok szabásait ismertették.

A francia divat története.

Lestyánszky Margit többek között a következőket mondta: — Franciaország a XVIII. század elején, XIV. Lajos uralkodása alatt kezdte átvenni a divat terén az uralkodó szerepet. Odáig a spanyol divat dominált Európában, de Spanyolország hanyatlásával lassan-lassan a Bourbonok Párisa ragadta magához a vezető szerepet. XVI. és XV. Lajosnak igen sokat köszönhet a francia divat, hiszen ő alatta Watteau és Boucher terveztek a ruhákat és Mária Antoinette „divatminisztere”, Mademoiselle Bertin is sokban járult

ahhoz, hogy Európa a divat terén Franciaországhoz kezdett igazodni. A francia forradalom ugyan elsöpörte a francia divatot, de Napoleon alatt már ismét teljes pompájában találkozunk vele. Ő alatta fejlődik ki a neo-klasszicista, empire divat, melynek Josephine császárné, Madame Recamier és Lady Hamilton szabtak irányt. A biedermeier egyszerű és igénytelen divatát Páris sohasem vette át és III. Napoleon felesége, Eugénia császárné megteremtí a krinolint.

Amerika szerepe.

— Ettől kezdve Páristól senki sem vitatja el többé elsőbbségét a divat terén és lassan-lassan fejlődik a modern párisi divat, amely mindig viselője egyéniségéhez idomul. Nagy hatása volt a modern divatra Japán megismerésének, mert a japán nő kimonójának, és lágy, testhez simuló redői stílus új gondolatot adtak a párisi divatcsászároknak. Az az újítás, hogy a ruhákat a nagy szalónok többé nem próbababákon mutatták be, hanem élő és mozgó mannequineken, szintén nagy hatással volt a divat fejlődésére.

— Mikor most először jártam Párisban, a kirakatokban mindenütt keresem a híres párisi modelleket, de nem találkoztam velük sehol: a legtöbb nagy divatszalonnak nincs is kirakata, vagy ha van, iparművészeki tárgyakkal, sálakkal, kendőkkel és kesztyűkkel találkozhatunk csak bennük. A modelleket a szalónok jobban ör-

zik, mint a bankok az aranyrudakat és azokat megnézni csak keveseknek van megengedve. A békekötés után a párisi szalónok ráeszméltek arra, hogy a háborúban egyedül Amerika győzött és így az amerikai dollár szabja meg ma a párisi divatot is. A párisi szalónok számolnak azzal, hogy legfőbb vevőjük Amerika és így amerikai vevőik számára külön művészi darabokat, úgynevezett objet d'art-okat készítenek, melyeknek természetesen horribilisek az árai.

— Népszerűvé az egyes kreációkat Párisban is a mozi-sztorok és a primadonnák teszik. A szüneti ruhák legnagyobb tervezője Párisban még ma is Poiret, így többek között ő tervezte a Folies Bergeres, a Casino de Paris és a Perroquet revüi számára a ruhákat. Többé-kevésbé ezeken a revükön alakul ki a párisi divat, így az új tavaszi divat minden újításával már találkozunk is ezeknél a revüknél.

Megváltozott a ruhák szabása.

— Ruhákban továbbra is a cashaque marad a divat. A délutáni ruhák vagy egyáltalán nincsenek újjak, vagy pedig hossza az új, amely — és az újítás — mindig alakúan végződik. A könnyebb anyagokból készült délutáni ruhák alatt színes csipceszövet horogának a párisi asszonyok ami igen szép changeant-színeket eredményez. Sűrűn találkozunk a ruhákban a pellerinnel és a iahot

is mindinkább kezd tért hódítani.

— Legfontosabb újítása a tavaszi divatnak, hogy a ruhák többé már nem egyenes szabásúak, hanem harangalakban esnek a derék alatt. A derék — különösen a kosztümöknél és a kabátoknál, de a ruháknál is — magasabban fekszik, mint az ősszel, vagy a télen, a ruhák anyaga pedig a legkülönbözőbb színű. Sűrűn találkozunk a királykékkel, a kardinálvörösrel és az erős zölddel. A modellek anyaga a legkülönbözőbb és igen gyakori a toll-diszítés. Egyáltalában Páris mintha beleszeretett volna a tollba, mert minden elképzelhető és elképzelhetetlen variációban találkozunk a színes tollal. Így például a creppek gallérja többnyire tollból van.

— A délelőtti ruhák anyaga a casha, amelyet a francia selyemgyárak a legkülönbözőbb színekben és a leggyönyörűbb minták szerint gyártanak. Párisban ma nagy divat a mah yong-játék és ennek a motívumaival épügy találkozunk a ruhák hímzéseiben, mint a ping-ponggal és golfjal. Általában a kalap és az erény olyan színű, mint a ruha, a hárnya pedig élénk bronzszínű, mint a napsütötte test. A ruhák gallérja többnyire kámezakallier, ami szintén újítás. A glocknikkal nem csupán a derékon találkozunk, hanem ugyanolyan glockni-herakás díszíti a ruhák tölcésalakú újításait.

HOGYALL KABÁT?

1925 március 19-én 100 lejért adták:

Névszámok:

2.44 svájci frankot,
9.10 francia frankot,
34000 beifföldi magyar koronát,
29.75 osztrák shillinget.

Zürichben 2.45 frankot
Budapestben 34,900 koronát

Megdőltek

a vádak Schiller Mátyásnéval szemben.

A vizsgálóbíró csupán váltóhamisítás miatt kéri a vádirat elkészítését.

(Saját tudósítónktól.) Orezeanu Romulus az aradi törvényszék vizsgálóbírája, ma délelőtt fejezte be Schiller Mátyásné ügyében a büntügyi vizsgálatot. A feljelentők, akikkel Schiller Mátyásné üzleti összeköttetésben állott és akikből magas kamatokra pénzkölcsönöket vett fel, amelyeket végül nem tudott visszafizetni, mert a nagy kamatok valósággal anyagi romlásba döntötték, — mint ismeretes — csalásért, okirathamisításért, többrendbeli váltóhamisításért tett feljelentést Schiller Mátyásné ellen. A lefolytatott vizsgálat során azonban a tanuvallomások legnagyobb részben megdöntötték a feljelentők vádaskodásait, úgy, hogy végül is a vizsgálóbíró csak a váltóhamisítás büntetőjelményét látta fenforogni és átiratában az ügyvédségtől csupán váltóhamisítás büntetése miatt kérte a vádemelést Schiller Mátyásné ellen. A viz-

A kosztümök és kabátok.

Nágay Béla ugyancsak vetített képek kíséretében a kosztümökről és a kabátokról számol be. Ezeket mondotta:

— Mig a párisi ruhák szabása és vonala változáson ment keresztül, addig a kosztümök és a kabátok terén semmi újról nem számolhatok be: továbbra is az egyenes vonalak dominálnak. A kosztümök terén új az, hogy a színek ezer változatával találkozunk. A kockás és vonalas angol minták egyre sűrűbbek, a könnyű tavaszi casha kosztümök és kabátok színe pedig élénk. A kosztümkabátok továbbra is három hosszúságban készülnek. A kabátok kétsorosak, ugynnevezett Herren-fazon szerint vannak szabva és ezeken is igen sűrűn találkozunk a tollal, mint díszítő anyaggal. Az aljak teljesen simák és a testre feszülnek, az öv pedig magasabban van, mint idáig. Az összel a mintás anyagoknál kizárólag keresztcsikkokkal találkozunk, míg most ez eltűnt és a csíkok hosszában futnak. Ugy a ruháknál, mint a kabátoknál is divatszín a havanna, melyet igen sok gomb — nem egyszer 4—500 darab is — díszít. A gombokat átöltéssel varrják fel és a cérna mindig egy árnyalattal sötétebb, mint a gomb díszje. A gallér álló gallér, a zsebek pedig fölcserélakuak és elállanak a ruháktól. Gloknival imitt-amott találkozunk, a kabátoknál is, de nem egyszer a liarang nem oldott, hanem elől van.

gálóbírósról az iratok ma átke-
rültek Nicolescu főügyészhez, aki
holnap osztja ki a soros ügyész-
nek Schiller Mátyásné büntügyi aktáját a
vádirat megszüvegezése végett.

Előreláthatólag Schiller Mátyásné
ügyében a büntető főtörvényszék
még a nyári törvényszéki szünet
előtt megtartja az aradi törvény-
szék.

Fascista-tüntetés Anglia ellen.

Maltából táviratozzák: Egy olasz gőzös utasai, akik valame-
nyien fascisták voltak, amikor a hajó Malta előtt haladt el, az
„olasz Maltai” éltették, majd Mussolini és Olaszország neveit han-
goztatták olasz jelszavak keretében. A maltai angol helyőrség erre
ellentüntetéssel válaszolt. A maltai olasz konzul a hajó lehorgony-
zása után a hajó fedélzetére ment és lecsillanította a fascistákat.

Eltemették Tisza Istvánnét.

Egész Magyarország ott volt a nagyasszony utolsó
utjánál.

(Geszt, március 19.) Ma dél-
előtt temették el nagy pompával
és óriási részvét mellett özvegy
gróf Tisza Istvánnét, az elhunyt
nagyasszonyt. Rengeteg ember
érkezett a kastélyba, valóságos
népvándorláshoz hasonlított a
csöndes Geszt község. Egy más-
után érkeztek a küldöttek, ezek
között a legnagyobbak: a
Tisza István-kör s Beöthy László
és Balogh Jenő vezetésével a Ti-
sza István-emlékbizottság. A deb-
receni Tisza István-egyetem is
képviseltette magát egy küldött-
séggel, amelyet Papp rektor ve-
zetett. Eljöttek a környező tör-
vényhatóságok Békés-, Szolnok-,
Bihar- és Csanád megyéből. Való-
ságos koszorúerdő borította a ra-
vatat. A koszorúk között ott volt
a Tisza-unokáké, Rakovszky Iván
belügyminiszteré, Tisza Kálmán
és Tisza Lászlóé. Gyönyörű ko-
szorukat küldtek Radványzky bá-
ró, Almásy Dénes gróf, Bethlen
István gróf miniszterelnök és ne-
je, Bölönyi József, a magyar nem-
zetgyűlés óriási nemzetiszinü-sza-
lagos koszorút küldött, a magyar
kormány, továbbá a debreceni
Tisza-egyetem, a dunántúli refor-
mátus egyház, a Tisza-emlékbi-
zottság, ezenkívül számtalan tár-
sadművelői egyesület, intézmény, is-
kola és emlékbizottság, Geszt
község előjárósága és a falu né-
pe. A ravatalt a kastély hatalmas
könyvtártermében állították fel és

a falakat mindenütt hatalmas
gyászdrapériák borították.

A temetési szertartásra eljöt-
tek a család összes tagjai és régi
barátai, eljött Rakovszky Iván
belügyminiszter, a Tisza-unokák
mostohaapja is. A vífezi széklet
Szentgyörgyi tábornok képviselle
és eljött Tisza régi ezredének egy
szakasz huszára. Az egykori ez-
redes halála óta minden évben be-
vonulnak önkéntesen a régi kato-
nák, hogy résztvegyenek a geszti
gyászünnepségen. Most eljöttek
az ezredes özvegyének is meg-
adni a tiszteletet. A gyászszertar-
tás déli tizenkét órakor kezdő-
dött. Ravasz László református
püspök mondta az imát, ami rövid
gyászbeszéd követte. Az egy-
házi szertartásban segédkeztek
az összes szomszédos községek
református lelkészei. A koporsót
a halottaskocsig a Tisza-család
férfi-tagjai vitték, majd megindult
a négylovas gyászkocsi a temető-
felé. Amerre a hosszú halottas
menet elhaladt, az emberek min-
denütt mély megilletődéssel vet-
ték le kalapjukat a halott nagy-
asszony koporsója előtt. A kopor-
sót a temetőben levő családi sir-
boltban Tisza István gróf mellé
helyezték el. Szabó István geszti
református lelkész mondott a te-
metőben rövid imát, ami után vé-
get ért a gyászszertartás és az
oly sokat szenvedett mártír asz-
szony földi porhüvelyé megtalálta
örök nyugalóhelyét.

Benes „Európai Egyesült Államokat” akar.

Nagyszabású terv a világbéke kiépítésére.

(London, március 19.) A prá-
gai cáfolatok dacára diplomáciai
körökben élénken tárgyalják Be-
nes csehszlovák külügyminiszter
különböző államcsoportokra vo-
nalkozó, már a Közönytől is
ismertetett tervét. Abban az eset-
ben, ha Benes terve az angol
kormánytól kedvező fogadtatás-
ra talál, a csehszlovák külgy-
miniszter személyesen megy Lon-
donba, hogy a probléma megol-
dásának részleteit is kidolgozza.
Benes terve szerint Európában há-
rom hatalmas államcsoport jönne
létre. Ez a három államcsoport a
Keleti-, Nyugati- és Skandináv-
csoport, amelyeket Európai Egve-
sült Államok néven foglalnának
össze egy közös nagy csoportba.
Az államcsoportok alkotmányá-
nak alapelve, hogy mindegyik ál-
lamcsoport köteles kölcsönösen
segédkezni a másik megtámadott
csoportnak határai megvédésé-
ben. A csoportok között felmerülő
vitás kérdéseket kötelező döntő-
bíróóság döntene el. Ezzel egyide-
jűleg új leszerelési program is

készülne, sőt megkezdődne a vi-
lágbékeszervezet megalakulásá-
nak előkészületeit is. A tervek
elkészítésébe és keresztülvitelébe
az Északamerikai Egyesült Álla-
mokat is bele akarják vonni. A
Prager Presse, amely a csehszlo-
vák kormány felhivatalosa, erő-
sen cáfolja ezeket a híreket, de
ezzel szemben a londoni lapok
értesülései szerint Chamberlain
külügyminiszter az angol kor-
mány legutóbbi minisztertanácsán
is jelentést tett Benes kétségtel-
lenül érdekes és nagyjelentőségű
tervezetéről.

— Egy világhírű gyűjtemény
pusztulása. Londonból táviratozzák:
A Sussaud világhírű gyűjtemény ma
teljesen leégett. A tüzvész oltásához
50 gép és 350 tüzoltó vonult ki. A
gyűjteményt magában foglaló épü-
let két emelete leégett és a kár szin-
te felbecsülhetetlen. Valószínűnek
látszik, hogy az I. Napoleon idejé-
ből való gyűjtemény is megsemmi-
sült.

Székeley János meghalt.

Egy kolozsvári újságíró tragikus
elhunyta.

(CLUJ, március 19.) Erdély ma-
gyar újságíróársadalmának mély
gyászja van. Székeley János, az is-
mertnevű újságíró, a „Consum”
szerkesztője, ma délután 33 éves ko-
rában váratlanul meghalt. Az el-
hunyt erős, egészséges ember volt,
szombaton meghült és azonnal ágy-
nak dőlt. Az előhívott orvos súlyos
tüdőgyulladását konstataált. A nagybe-
teg állapota egyre rosszabbodott s
különösen az kellett aggodalmat,
hogy nagyfokú szivgyengeség állott
be. Az orvosok önfeláldozó ápolása
dacára nem volt mentés: a pusztító
kór legyőzte az embert. Székeley Já-
nos ma délután három napi viasko-
dás után örök álmra hunyta szem-
ét.

Székeley János 1892-ben született
Temesváron. Itt elvégezte a kereske-
delmi iskolát, majd Budapestre
ment, ahol a kereskedelmi akadé-
mián folytatta tanulmányait. Ennek
elvégezése után a hírlapírói pályára
lépett és a Szabadkán megjelenő
„Bácsmezei Napló” kötelékébe lé-
pett, ahol négy évig dolgozott. In-
nen meghívták a kecskeméti munkás
biztosító pénztár élére, amelynek
több évig igazgatója volt. Majd is-
mét visszatért az újságírói asztalhoz
és először a nagyváradi „Szabad-
ság”, majd később a budapesti „Nép-
szava” munkatársa lett. Kiváló köz-
gazdasági cikkíró volt és ezen a té-
ren értékes hírlapírói tevékenységet
fejtett ki. A kommun bukása után őt
is — mint a Népszava munkatársát
— letartóztatták, s hat hónapig viz-
gálati fogságban volt. Rehabilitálva
és kiszabadulása után Romániába
jött. Clujon helyezkedett el és az
azóta már megszűnt „Uj Világ” ci-
mii lap közgazdasági rovatvezetője
lett. A lap megszűnése után részt-
vett a „Consum” közgazdasági lap
megalapításában, amelynek élete vé-
gig szerkesztője lett. A kolozsvári
újságíróársadalomnak tevékeny tag-
ja volt és részvevett új hazája társadal-
mi és kulturális életében is. Halála
széles körökben mély és őszinte rész-
vétet keltett.

A legyőzött világbajnok.

(Páris, március 19.) A Liberté
sportrovata legutóbbi tudósítást
közölt egy vívóversenyéről, ame-
lyen Gaudin, a párisi olimpiász
törvívő világbajnoka is részt vett.
A sporttudósítás éles hangon bí-
ráltta Gaudin szereplését és többek
között azt állította róla, hogy
ezek után nem is lehet megérteni,
hogyan jutott az olimpiászon a
bábrhoz.

Gaudin sértőnek találta magára
nézve a Liberté közleményét és
lovagias elégtételt kért Aurald-tól,
a lap sportrovatvezetőjétől. A
segédek törpárbajban állapodtak
meg. Sportkörökben bizonyosra
vették, hogy Gaudin, aki az
olimpiászon a legjobban francia,
olasz és magyar vívókat játszi
könnyedséggel verte, egyszerűen
fel fogja nyársalni a vakmerő kri-
tikust. A párbaj azonban, amely a
Bois de Boulogne-ban zajlott le,
megleپő eredménnyel végződött:
az újságíró háromperces küzde-
lem után karján megszurta a tör-
vívő világbajnokot.

Az orvosok Gaudin sérülése
után megállapították harcokere-
lenségét, mire a segédek a párbajt
bejejeztették nyilvánították.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Pénteken: Hazajáró lélek, színmű, először. Fekete Mihály felléptével. Premierbérlet 14. Szombaton: Délután 4 órakor Hazajáró lélek, Fekete Mihállyal. Este román előadás. Vasárnap: Délután fél 3-kor Postás Katica, operette. Bemutató. Rendes helyárrakkal. Fél 6-kor Postás Katica rendes helyárrakkal, este román előadás. Hétfőn: Postás Katica, operette. Kedden: Postás Katica, operette. Szerdán: Délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette. Zilahy Irén és Misoga László bucsuja. Fél 6-kor Kis muszkák, vigjáték. Fekete Mihály és a drámai társulat bucsuja. Fél 9-kor Postás Katica, operette. Lengyel Irén és Szücs Laci bucsuja. Utolsó előadás.

* A jövő héten bucsuzik a színház. Még csak néhány este játszanak Aradon a magyar színészek, a szépművészeti miniszter megengedte a szezon megszakítását. Aradon szerdán, március 25-én lesznek a bucsuelőadások: délután fél 3-kor a Nótás kapitány megy Zilahy Irén és Misoga László bucsujával, fél 6 órakor a Kis muszkákban bucsuzik Fekete Mihály színházvezető és a drámai társulat, fél 9-kor Postás Katica, Lengyel Irén és Szücs Laci bucsuifelléptével.

* Két órát végignevettek a Thália-kabarában. Győző, Inke, Nádassy Ernő, Tibor Lóri, Gömör Emma játszik a Thália új slágerdarabjának, a „Klábriáspárti“-nak főszerepeit. Évekkel ezelőtt egész Budapestben Klábriáspárti-láz volt, mert minden csen egy mondata a bohózatnak, a mely nem harsogó kacagást vált ki a közönségből. — Két-három hétfig úgy hisszük nincs gondunk új műsorra a Tháliában, mert a Klábriáspárti mindenki végig akarja nevetni.

* Hazajáró lélek. Pénteken este lesz Zilahy Lajos a kitünő színdarab író legújabb darabjának, a „Hazajáró lélek“-nek premierje. A nagy-szerű darab főbb szerepeit Fekete Mihály, Fekete Irén, Darvas, Mészáros, Soor, Szabadkay és Sárközi Blanka játsszák.

* Postás Katica. Zerkovitz Béla és Harmath Imre nagysikerű, hangulatos operettje a Postás Katica vasárnap délután fél 3-kor kerül bemutatásra. Az operetteújonság fél 6-kor is színpadra kerül, mindkét szer rendes esti helyárrakkal. A bértek az esti román előadás miatt hétfőn láthatják az operettet. Az operette főszerepeit Lengyel Irén, Zilahy Irén, Szücs Laci és Misoga viszik.

* Alma Moodiet, a csodálatos ausztráliai hegedűművésznőt Alexandrescu professzor kíséri zongorán, ki Enescu után a legkiválóbb román zeneművész és zeneszerző. Már az ő közreműködése is rendkívüli eseményt avatja a pénteki hangversenyt. Alma Moodieről legutóbbi koncertje után kritikusi emlékeztet meg, hogy az utóbbi időben Aradon csak Prihoda kellett hozzá hasonló feltűnést, ami a nagyrahivatott művésznő szakadatlan ünneplésben kifejezésre is jutott. Jegyek Oláh Sándor könyvtárában kaphatók.

* Kara Mihály aradi kiállítása. A kivételes tehetségű, Váradon élő magyar szobrász vasárnap délelőtt az aradi Kulturpalotában megnyitja retrospektív kiállítását. Kara

Mihály izzig-vérig modern művész és művészetének legényesebb dokumentuma, hogy őt bízták meg a nagyváradi királysóhoz megalkotásával, amelyet grandiózus elgondol-

ásban véghez is vitt. Aradra legsikerültebb munkáit, sok plakettet, kisplasztikát, finom rajzokat és metszetteket hoz. A kiállítás részletes méltatására még visszatérünk.

Engedélyezték

az aradi színház temesvári szezonját.

Fekete Mihály társulata egy hónapig Timisoarán játszik. — Szerdán lesz Aradon a bucsuelőadás.

(Saját tudósítónktól.) Ma érkezett meg a miniszteri válasz az aradi színház ügyében. Mint megírtuk, Fekete Mihály színházvezető, a rossz viszonyokra való hivatkozással, engedélyt kért a városi tanácstól, hogy félbeszakíthassa az aradi szezon és Timisoarára mehessen. A színházi bizottság azonban elutasította a kérelmet. Fekete Mihály nem nyugodott bele ebbe a döntésbe és Bucurestibe utazott, ahol a miniszteriumtól kérte az aradi szezon félbeszakításának engedélyezését. Fekete Mihály kérelme dolgában a miniszteri döntés ma érkezett Aradra. A miniszterium megengedi, hogy Fekete Mihály társulatával március 26-tól kezdve Timisoarán tarthasson előadásokat, azonban az engedély csak egy hónapra

szól. A négy hét elmúltával az igazgató teljes társulatával visszajön Aradra. Az utazásra vonatkozólag a színházvezető a következőket mondotta: — A miniszteri engedély alapján az utolsó előadást szerdán tartom az aradi színházban. Ez alkalommal a Postás Katica kerül színpadra, délután a prózai társulat bucsuzik a Kis muszkákban. Timisoarán 26-án vagy 27-én kezdem meg az előadásokat s eddigi tervem szerint a Nótás kapitány kerül először előadásra. Az egy hónap elteltével visszajövünk Aradra, ahol több érdekes bemutatót rendezek. Remélem, hogy ha visszajövünk, az aradi közönség fokozottabb mértékben fogja a magyar színház ügyét felkarolni és az előadásokat nagyobb számban fogja látogatni.

Ludendorff is

jelöltje a német elnöki székeknek.

Hatan küzdenek az első választáson az elnökségért

(Berlin, március 19.) A birodalmi elnökválasztás kérdése foglalkoztatja most az összes német pártokat. A nemzeti szocialisták és a német munkaspárt fájvédő szövetsége közös vezetőségi ülést tartottak, amelyen Hittlernek, a bajor fájvédő mozgalom egyik vezérének indítványára elhatározták, hogy Ludendorff tábornokot jelölik birodalmi elnöknek. Így tehát hat jelölt küzd a német birodalom elnöki méltóságáért. A bi-

rodalmi blokk is ülést tartott és az ülésen Jarres birodalmi belügy miniszter, a blokk elnökjelöltje elmondotta programbeszédét. A miniszter beszédében hangsúlyozta, hogy a jelenlegi német alkotmányt meg kell védeni, de a szerkesztés útján tovább kell fejleszteni, amiért ő minden erejével sikra fog szállani nemzeti, keresztény és szociális alapon. Jarres beszédét az ülésen megjelenetek nagy lelkesedéssel fogadták.

A Habsburg-család harca

Ferenc József magánvagyonáért.

A durgazdag Stefánia hercegnő valorizációs pere szegény rokonai ellen

(Bécs, március 19.) Rendkívül érdekes pert fog a napokban tárgyalni az amstetteri kerületi bíróság. Néhai Rudolf trónörökös özvegye, Stefánia hercegnő, jelenleg Magyarország egyik leggazdagabb főúranak, Lónyay Elemér grófnak felesége pert indított néhai I. Ferenc József örökösai ellen.

Miként ismeretes, Ferenc József magánvagyonából alig maradt valami hátra, még arra is kevés, hogy az öreg szolgák nyugdíjait fizetni lehessen belőlük. A csekély tőkét és a kisjövendelméleti bérpalotákat a császár leányai, Gizella és Valéria főhercegnők, valamint unokája, Erzsébet főhercegnő örökölték. Ez utóbbi leánya néhai Rudolf trónörökösnek és a most pertő Lónyay Stefánia hercegnőnek. Férjétől, Windischgrätz hercegtől már két évvel ezelőtt elvált és azóta gyermekeinek nevelésével tölti napjait. Ferenc József második leánya, Valéria főhercegnő, miként ismeretes, röviddel ezelőtt elhunyt és szerény walsei birtokát férje, Ferenc Szalvátor főherceg és 13

gyermeke örökölték.

Valéria főhercegnő halála után Lónyay hercegnő a pert kiterjesztette az örökösökre, tehát az özvegy férjre és a 13 gyermekre is. Bécsben köztudomású, hogy Ferenc Józsefnek ez a veje, aki egyébként az egyellen, aki lemondott a Habsburgok igényeiről és rangjáról, igen szerény viszonyok között él gyermekeivel a walsei birtokon. A többi örökösök sem rendelkeznek nagyobb vagyonok felett. Gizella bajor hercegnő is szűkösen él, Erzsébet főhercegnő pedig csak igen nehezen tudja fial nevelését fedezni. Ferenc József örökösének helyzetét a volt császár szolgái és vadászai is ismerik és ezért önként lemondottak szerény nyugdíjaik valorizálásáról is. A volt monarchia volt trónörökösnoje, Stefánia, a leggazdagabb magyar arisztokráták egyikének felesége, azonban más véleményen van: beperelte szegény rokonait, közöttük saját leányát is és annak a 200.000 korona összegű évi járadékának valorizálását követeli öt évre visszamenőleg, amelyet Ferenc József

biztosított neki, amikor Rudolf trónörökös meggyilkolása után kilépett a Habsburg-dinasztiából és ismét férjhez ment Lónyay Elemér grófhoz.

A rendkívül gazdag Stefánia hercegnő most Ferenc József szerény viszonyok között élő örökösaitól az évi járadék valorizálását követeli. Bécsben Lónyay Stefánia hercegnő magatartása főként leányával szemben, élénk megütközést kelt.

AN ALLE...!

Egy bécsi revüben már kötél-táncolnak a girlökök.

(Bécs, március 19.) „An Alle...!“ — állítja meg a plakát a bécsieket és tudatja velük, hogy a Ronacher színházban ilyen címmel új revüt adnak. Tódul a közönség a Ronacherbe, veszekszenek a drága jegyekért és lelkesednek is az egyes jelenetekért, de már kisebb hévvel. Trükk-trükköt követ a színpadon, de a trükköknek nincs semmi szorosabb kapcsolata a színpaddal. Julius Brand, a revü rendezője, mintha egészen megjelkedezett volna arról, hogy a most uralkodó revüben a színpad is szereplő, sőt főszereplő. Ez a revü a főszereplőt tisztán a színészekre helyezi és a színpadot csak mint kelléket, legfeljebb még mint statisztát használja. Minden trükkje azon fordul meg, hogy a szereplők egyénileg ügyesek-e. Ezért van, hogy nemcsak színészek játszanak a revüben, hanem artisták is felvonulnak. Itt már kötélen is táncolnak. John Tiller görliet szédítően gyors, alaposan kiszámított kötéltáncukkal szédítik a nézőt; de egyszerre vége a hatásnak; amikor egy-egy fáradtabb görli belebotlik a kötélbe.

A díszletek és velük együtt a jelmezek kiállítás és elgondolás dolgában igen tetszetősek. Nem sajnálták a fényt és a pompát és ötletekben sincs hiány. Színes, artistikus képsorozat mutatja be például hogyan ringatja gyermekét az orosz, a néger, a japán, a cigány és a német anya és a végén oltárképpé elevenedik az előbb még széttagolt sorozat. Azután szobrok jönnek: megannyi meztelen nő, de a beállítás annyi művészi érzékkel védi a józólást, hogy a szobrokat megszemlélvőt görliöket valóban mint holt anyágból való szobrokat nézi a közönség. (Ennyire talán maga a rendezés sem akart vigyázni az izlésre.) S a revü tarkasága érdekében a Kékínadár műsorából is kipirítottak egy részletet, valamint olykor-olykor a Halló Amerika is eszébe jut a budapesti revüt ismerő nézőnek. Viszont a görliök mintha inkább a bécsi revüben igazolnák azt, hogy unánál elengedhetetlen kellékei ennek a műfajnak. Ami a szövegrészt illeti, az inkább a vasárnapi publikumnak készült. De az előadók még a vasárnapi publikumnak sem tetszhetnek. Mindegy, az An Alle...! felhívás mégis célt ért és az An Alle...! revüinek egyelőre táblaházai vannak

HIREK

A kórház rekordere

Aki hatvanöt éven keresztül volt egy kórház lakója.

(LONDON, március 19.) Edinburgban a községi kórházban egy női beteg halt el, akit megszakítás nélkül ugyanebben a kórházban 65 éven és hét hónapon keresztül ápoltak. Mindamellett magas kort ért el: 90 évet, mert amikor malária gyujával a kórházba felvették, 25 éves volt. Párálan hosszú kórházi ápolás alatt csak két ízben kellett ágyát ujjal kicserélni, de, hogy mennyi és hányféle orvosságot szedett, hány ágyhuzatot és ruhaneműt használt el, azt pontosan megállapítani éppoly kevésbé lehet, mint a hogy tulajdonképpen betegségét, a míg életben volt, tudományos határozottsággal kideríteni nem tudták. Erre most halála után fog kerülni a sor, mert tetemét a leggondosabban felboncolták és ezenfelül agyát is gondos górcsővi vizsgálat alá fogják venni. Említésre méltó, hogy a beteg hosszú ápolási ideje alatt mindig aránylag jókedvű és bizakodó volt, úgy, hogy most némiképpen pótolhatatlan irt hagyott maga után abban a kórteremben, amelyben 65 évig és 7 hónapig egyhuzamban fektült.

— Véget ért a görög vasutasztrájk. Athenből táviratozzák: A korinai szilárd magatartása következtében a görög vasutasztrájk ma véget ért.

— Berlinben is megünnepezték március 15-ét. Berlinből táviratozzák: A magyar kolónia március 15-én Jókai-ünnepséget rendezett nagy sikerrel.

— Elcsapták Halle rendőrfőnökét. Berlinből táviratozzák: A hallei véres kommunista tüntetések miatt Ruge hallei rendőrfőnököt rendelkezési állományba helyezték.

— Magyar művészek a pápa előtt. Rómából táviratozzák: A római pápa a római egyházművészeti kiállítás magyar csoportjának rendezőségét ma fogadta és szívélyesen üdvözölte a kiállítás anyagának kiállításáért. Megdicsérte a magyar egyházművészek alkotásait és Magyarország papái áldását küldte.

— Beteg a világ leghíresebb futóbajnoka. Newyorkból táviratozzák: Nurmi, a világhírű finn futóbajnok ma egy versenyen a cél előtt összeesett. Az előhívott orvosok megállapították, hogy rosszullétének súlyos gyomorbaja az oka.

— Nem találják Leirer Amália gyilkosát. Budapestről jelentik: Országpszerte hiába keresik Pödör Gyulát, az eltűnt rablógyilkost, akitnek — úgy látszik — egészen nyoma veszett, mert eddig külföldről sem érkezett olyan jelentés, amelyből Pödör hollétének kikutatását lehetne remélni. A rendőrség azt is megállapította, hogy Pödör Gyulának Budapestben egyik konzulátus utóvéhivatala sem láttamozia utlevelét.

Nagy tüntetések Focsaniban.

Nem bocsátják szabadon a merénylő diákvezért. — A zsidók Ferdinánd királyhoz fordultak védelemért.

(Focsani, március 19.) A csendes város most az általános érdeklődés központjában áll. — A zavargások még mindig nem értek véget. a Focsaniba özönlött nagyszámú diákság egymásután rendezte a tüntetéseket Zelea-Codreanu szabadonbocsátása érdekében. A tegnapi tüntetések alkalmával tizenhárom diákot letartóztattak, akiket azonban mára szabadon bocsátottak. Tegnap az a hír terjedt el, hogy a környékbeli parasztság be akar vonulni a városba, hogy kiszabadítsa Zelea-Codreanut a fogságból. Azonnal katonaság vonult a város külterületére és gépiegyvereket, meg ágyukat állítottak fel. Az uccákon egész nap folytak a tüntetések és a diákság azzal fenyegetőzik, hogy ha a bíróság nem bocsátja szabadon Zeleát, lerombolják a várost. A hatóságok zavarban vannak, mert dacára a nagy előkészületeknek és óvintézkedéseknek, mégis kitörték a zavargások. A hatóságnak az a véleménye, hogy árulás történt s tett intézkedéseket kijátszották.

A rendőrség és a katonai parancsnokság a mai napra még erősebb intézkedéseket léptetett életbe. A diákságot távozásra szólítják fel és különvonatot bocsátanak rendelkezésükre.

A focsani törvényszék elrendelte Zelea-Codreanu további fogvatartását. A bíróság végzésének kihirdetése után újabb tüntetések voltak, amelyek összeütközésre vezettek a diákság és a rendfenntartó katonaság között. 30 diákot letartóztattak, ellenük a gyorsított eljárás alapján fognak eljárni. A focsani zsidó hitközség vezetősége táviratot intézett Ferdinánd királyhoz és Bratianu Jonel miniszterelnökéhez. — A zsidók üzleteinek kirakatait és lakásaik ablakait bezúzták. A távirat szerint ma már az a helyzet Focsaniban, hogy nemcsak a zsidók vagyoni, de életbiztonsága is veszélyben forog. Ezek kapcsolatban a Dimineata azt az érdekes hírt közli, hogy a Focsaniban rendezett első tüntetést a zsidók szervezték, hogy ezáltal kompromittálják a diákságot.

Lord Curzon haldoklik.

Londonból táviratozzák: Lord Curzon volt angol külügyminiszternek, aki az angol politikai életben mindig tekintélyes szerepet játszott, az állapota komoly aggodalomra ad okot. Az utolsó jelentések szerint Curzon állapota reménytelen, orvosát minden pillanatban várják a halál bekövetkezéséért.

Borzalmas vihar pusztított Amerikában.

A retentő erejű forgószél több várost elsöpört a föld színéről. Ezrekre megy a halottak és sebesültek száma.

(Newyork, március 19.) Az Egyesült Államok területén hatalmas forgószél pusztított. Az Illinois államban levő Murphyboro városában levő Murphyboro városában olyan erős szélvész tombolt, amelynek több mint 100 ember esett áldozatul. Illinois állam déli részén a vihar szintén számos embert sebesített meg. A legutolsó jelentések szerint nemcsak Murphyboro városát, hanem Dakota és Bush városokat is a forgószél csaknem teljesen elsöpörte a föld színéről. Az Illinois államban meghalt és súlyosan megsebesített emberek számát ezerötszáznál többre becsülik. Az Illinois államban okozott károk szinte felbecsülhetetlenek. Chicagói jelentés szerint a vihar 18 államban dúlt és eddig 890 halottja és 2000 súlyosan sebesültje van.

— Három ember megfagyott Olaszországban. Nápolyból táviratozzák: A legutóbbi napok abnormálisan hideg időjárása következtében 3 ember megfagyott.

— Egy angol milliós ártért a zsidó hitre. Varsóból jelentik: Pár nap előtt fényes esküvő volt a varsói zsidó templomban. Martymory angol milliós házasságot kötött Czarny varsói ingatlanügynök leányával. Martymory Angliában ismerkedett meg a menyasszonnyal, akit szülői egy angol intézetben neveltettek. Martymory megkérte a leány kezét, azonban a szülők hallani sem akartak arról, hogy leányuk kereszténynek legyen a felesége.

Sok helyen tűz ütött ki a szél következtében. Floridában, a világhírű Palm Beach tirdőhely és annak kikötője tüzvész következtében elhamvadt. A romok alatt eddig 1800 halottat számoltak össze. A vihar következtében a telefonvonalak annyira megrongálódtak, hogy a hírszolgálat a legutolsó órában zavarossá vált. A sebesültek és halottak száma óráról-órára növekszik. Érdekes, hogy leginkább a templomok és az iskolák rongálódtak meg. Egyedül Westfrank Fortban 700 ember halt meg. Murphyboro még mindig lángokban áll és a katasztrófát növeli az a körülmény, hogy a viazvezeték és a villany elromlott. A lakosok ezrei örülten szaladgálnak fel s alá az égő uccákon hányos öltözetekben. A vasúti sebesültek megmentésére számos különvonatot menesztettek.

Martymory négy évig várt arra, hogy megnyeri a szülők beleegyezését a házassághoz. Amikor minden igyekezete hiábavalónak bizonyult, elhatározta, hogy áttér a zsidó vallásra. Az áttérés hetek előtt megtörtént s most már nem volt akadálya a házasságkötésnek.

— Gyorsvonat és szekér karambolja. Súlyos szerencsétlenség történt a temesvári-tesicai vasúti állomáson. A gyorsvonat Cólnic állomás mellett egy a vasúti átjárón áthaladó kocsit elütött. A kocsit utasa

Papír és írószerek

Sándor hírlaprodában, Arad, 20199

egy nő volt, aki a karját törte, a férfi pedig, aki a kocsit hajította, olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítása közben meghalt. Megindították a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— Halálozások. Arad egyik patricius kereskedő családját borította gyászba özv. Moskovitz Jakabné elhunyt. A megboldogultat nemcsak családja és nagy rokonsága és számos ismerősei, de szegényei, akiket állandóan támogatásban részesített is gyászolják. Az elhunytban a Moskovitz fivérek ruhakereskedők és Moskovitz Izidor, a Jakabffy és Társa cég belfagya édesanyjukat gyászolják. — Temetése 20-án, pénteken délután 3 órakor lesz a Damjanich-ucca 25. számú gyászszobából.

Özv. Taub Józsefné hirtelen elhunyt Aradon. Az elhunytban Reiszfeld József anyósát gyászolja. Temetése pénteken délelőtt fél tizenegy órakor lesz a gyászszobából.

Schönzweig Mór fiatal életének 17-ik esztendejében rövid szenvedés után folyó hó 14-én Nagyhalmágyon elhunyt.

— Olcsóbb lesz a „Vasárnapi Ujság”. A valuta viszonyok alakulása következtében a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala abban a kellemes helyzetben van, hogy szlovenszko olvasói számára úgy a példányként, mint az előfizetési árat kedvezőbben alakíthatja. Már ettől a héttől a „Vasárnapi Ujság” számonként három cseh koronás árban kapható minden bizományosnál.

ALMA MOODIE

egyetlen hegedűhangversenye ma este 9 órakor az aradi KULTURPALOTÁBAN. JEGYEK: Oláh Sándor könyvkereskedésében.

A feltaláló tragédiája.

Önkéntes tüzhaltat halt, mert elfogyott a pénze.

(London, március 19.) Tragikus módon fejezte be életét Londonban egy francia feltaláló, affellei bánatában, hogy művét nem sikerült befejezni. Londonból jelentik, hogy egy ottani szálloda szobájában tűz ütött ki, s mikor a tüztőlóság a helyiségbe hatolt, két csaknem teljesen megszenesedett holttestet talált az ágyban: Alfréd Guiard francia gépészmérnököt és a feleségét. Velük volt az ágyban a kutyájuk is, amely szintén megégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a mérnök maga itélte magát tüzhaltatára, felgyújtotta az ágyát és magával vitte a máglyára a feleségét is. Alfréd Guiardot az vitte a kétségbeesésbe, hogy találmányát, amellyel a motorok üzemi költségét akarta apasztani és amelyen évek sora óta dolgozott, nem tudta befejezni, mert nem volt hozzá elég pénze s nem tudott vállalkozó tőkere szerezni. Ezt ő maga megírta elkecseregetett hangul levélben, amelyet a szálló garázsában levő autómobiljában találtak.

Reinitz Jakab ünnepe.

A szatmári tömeggyilkos nem kapott purimajándékot.

(Szatmár, március 19.) Reinitz Jakab, a szatmári tömeggyilkos, vagy legalább is a tömeggyilkossággal vádolt, már közel két esztendeje ül a szatmári ügyészség fogházában. Annyi bizonyítékot hordtak már össze ellene Romániában, Csehszlovákiában és Magyarországon, hogy az elegendő lenne akár száz embernek is. Viszont az is igaz, hogy ennyi bizonyíték elég lehet ugyan száz embernek, de egynek semmiesetre sem. Már nagyon emlékeztet az egész Reinitz-ügy Anatole France világhírű regényének, a Pinguinek szigetének Pirot-ügyére, amikor a bizonyítékok több vaggont tettek ki és a bíróság mindent talált, csak éppen terhelő adatot nem, ami a bűnösség mellett szólna.

Reinitz Jakab egyelőre még mindig ül a szatmári ügyészség csendes fogházában és várja, hogy mit határoznak ügyében Szatmáron, Kassán és Budapesten. A vallásos ember egész nap imádkozik és gyors egymásutánban suhannak el feje felett a zsidó ünnepek. Most eljött a vigasság ünnepe: a purim. Künn a városban vidám álarcosok suhantak be nagy kacagásokkal a vendéglátó családhoz és csinosra öltöztetett kis fiúcskák vitték a purimi ajándékot: a schlachmoneszt. Reinitz Jakabra, a gyilkosra, vagy legalább is egy gyilkossággal vádoltra nem gondolt senki. Neki nem vittek ajándékot. — schlachmoneszt. Elfelejték. Ő a Purim-ünnepből csak a böjtöt tartotta meg, amit viszont a városiak felejtettek el. A vigasságból neki nem jutott. A schlachmonesztből sem. Nem küldött neki senki. Csak újabb és újabb bizonyítékokat küldtek neki — az ügyész kezébe...

MOZI

xx „Fenség”. (Társadalmi komédia. Filmbemutató az aradi Urániában.) Ma, pénteken új Róbert Warwick filmet mutat be az aradi Uránia mozgószínház „Fenség” címen, amely kedves karrikatúrája a társadalmi élet fonásainak. A egyszerű film vasárnapig szerepel az Uránia műsorán. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Kékszákál nyolcadik felesége” slágervígjáték nagy sikere az aradi Apollóban. A „Kékszákál nyolcadik felesége” az idei szezon legkiválóbb vígjátéka, egy valóságos kis humoros regény, amelynek nemcsak ötletteljes tartalma, kacagtató jelenei, hanem bájos meséje és gyönyörű szép felvételei vannak. A darab főszerepét Gloria Swanson játssza. A egyszerű film szombatig marad műsoron és az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Hogyan kapta meg Lengyelország a sziléziai korridort.

Szerelem és világpolitika, — Területi engedmények egy nőért.

(Róma, március 19.) A Popolo d'Italia egy volt diplomata tollából visszaemlékezéseket közöl Szilézia felosztásának kulisszatitkairól és pikáns magyarázatát adja annak, hogy mért kellett Felsőszilézia tulnyomó részének Lengyelországhoz jutni? A Popolo d'Italia azt írja, hogy ez merőben gróf Sforza volt olasz külügyminiszter befolyásának, illetőleg közvetlen tevékenységének tudható be és Sforza grófot ebben a kérdésben az vezette, hogy benső viszonyban volt egy lengyel követ-ségi titkár feleségével. Ez a vi-

szony 1920. szeptemberétől 1921. májusig tartott és a férj is tudott róla. Botrány is lett volna belőle, ha Sforza annakidején nem menekül a szállóból. Sforza ennek a nőnek kedvéért tette meg azt, hogy odahatott, hogy Felsőszilézia legnagyobb részét Lengyelország kapja meg. A Popolo d'Italia leleplezésének hitelességét némiképpen csökkenti az, hogy ez a fascista-lap azért támadja Sforzát, mert a volt olasz külügyminiszter élesen támadja állandóan Mussolini olasz miniszterelnököt.

KÖZGAZDASÁG

Arad kereskedői is harcolnak a Vadul Comercialért.

(Saját tudósítónktól.) Arad kereskedői társadalma is megmozdult a Vadul Comercial törvényerőre emelésének érdekében. A Sfatul Negustoresc aradi csoportjának elnöksége átiratot kapott a bucurestii központtól, amelyben felszólítják, hogy vegyen részt abban a mozgalomban, amelyet országsszerte indítottak ennek a törvényjavaslatnak a megszavazása érdekében. Az országos akcióról Ádám György, az aradi Victoria takarékpénztár vezérigazgatója, a Sfatul Negustoresc aradi csoportjának elnöke a következőket mondotta:

„Az aradi kereskedők is hatalmas agitációt indítanak a kormány eljárása ellen, amely nem

igyekszik megvédeni őket. Éppen a kereskedők voltak azok, akik a legjobban szenvedtek a pénzügyi miatt és ezért elvárták volna, hogyha nem is teljes egészében fogadják el a Vadul Comercialt, de legalább a bérletek revíziójának kérdését kitolja. Az aradi Sfatul a kereskedői testületekkel egyértelműleg szolidaritást vállalt az ország összes hasonló szervezeteivel. Aradon azonban nem tartunk nagygyűlést, mert Arad határváros és ezért nem alkalmas ilyen demonstrációra, ellenben Arad kereskedői a bucurestii demonstratív gyűlésekre delegációt küldöttek le Vulcu I. Maxim aradi gyáros vezetésével.

Zürichben 2.45 a lej kurzusa

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 19.) Francia frank 11, svájci frank 41, dollár 209, dinár 3.30, szokol 6.10, lira 8.30, angol font 1000. **Kifizetések:** Budapest 340, Bécs 29.75, Prága 6.28, Zürich 40.75, Milánó 8.60, London 10.10, Páris 10.90, Newyork 210, Belgrád 3.40.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Március 19.) Amsterdam 207.50, Newyork 519, London 2480, Páris 26.85, Milánó 21.05, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30, **Bucuresti 2.45**, Varsó 0.000.1 Bécs 0.007310.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 19.) Amsterdam 207.50, Newyork 518.75, London 2479.50, Páris 26.87.50, Milánó 21.07.50, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30, **Bucuresti 2.45**, Varsó 1. Bécs 0.0073.10.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 19.) **Kifizetések:**

Páris 10.90, London 1006, Newyork 209, Milánó 8.59, Zürich 40.50, Bécs 29.50, Prága 6.20. — **Valuták:** Napoleon 765, arany-márka/48, leva 1.40, török lira 1.04, angol font 990, francia frank 10.75, svájci frank 39, lira 8.45, drachma 3.40, dinár 3.30, dollár 206.50, lengyel márka 0.000039, osztrák korona 29.50, magyar korona 0.0028, szokol 6.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRLAT. (Március 19.) Magyar Hitel 410, Osztrák Hitel 155, Salgó 538, Rima 140, Ganz-Danubius 2.600, Kőszén 3.175, Szlavonia 68, Schlick 44, Kereskedelmi Bank 1.110, Csáky 7, Cukor 2.195, Ófa 458, Hazai Takarékszövetkezet 2.675. — (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEL. (Március 19.) Belgrád 1124—1146, **Bucuresti 347—349**, Prága 2124—2144, Páris 3749—3773, Milánó 2939—2957, Newyork 71.955—72.585, Bécs 101.65—102.25.

= Felemlik a kenyér árat Bucarestben. Bucarestből jelentik: A fővárosi pékek újabb memorandumban kérték a kormány hozzájárulását, hogy a kenyér árat különként két lejjel felemelhesék.

= Budapesti nemzetközi mintavásár. A kereskedelmi és iparkamara közli: Az 1925. évi április 18—27. napjain tartandó budapesti nemzetközi mintavásár kedvezményeinek igénybevételére jogosító igazolványok mai naptól kezdődőleg a kamara irodájában kaphatók. Igénybevehető kedvezmények: 1925. április 13—30 időközben a határ látta-mozott utlevelek nélkül is átléphető és a vizum utólagosan, féláron, a vásár területén működő hivatalos kirendeltségnél is beszerezhető. A vásárigazolványok tulajdonosai 1925. április 13—30 között az összes magyar vasutakon és hajóutakon, a gyors- és személyvonatokon a rendes menetdíjnál 50 százalékkal mérsékelt jegyekkel utazhatnak. A vásárigazolványok úgy az oda, mint a visszautazásnál a vasuti pénztárnál lebélyegzés végett benyújtandók és egyúttal a vásár irodájának bélyegzője is beszerezhető a vásár területén. A mérsékelt gyermekek részére igénybe nem vehető. A vásárigazolvány a vásár egész területére való díjmentes belépésre is jogosít. A vásárigazolvány ára 150 lej.

= Április elsején értéküket veszítik a papir egy- és kétélejesek. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszter az egy- és két papirlejesek kicserélésére vonatkozólag rendeletet hoztatott ki, amely szerint az egy- és kétélejes papirbankjegyek 1925. április 1-ig kivonandók a forgalomból és ezért felhívja a pénzügyigazgatóságot, ezen rendelet vétele után azonnal intézkedjenek aziránt, hogy a közönség fenti bankjegyeket a pénzügyigazgatóságoknak fempénzre való kicserélés végett szolgáltatásuk be, mert a papirbankjegyek április elsejével értéküket veszítik. Az egy- és kétélejes bankjegyek többé semmi címen forgalomba nem kerülnek, hanem megfelelően becsomagolva a Banca Nationala helybeli fiókjának beszoigáltatandók, azon városokban, ahol a Banca Nationalának fiókja működik, míg olyan helyeken, ahol ezen intézeteknek fiókja nincs, a központi államkincstárnak szolgáltatandók be.

— Kisiklás miatt forgalmi akadály. Gataia állomáson tolatás közben egy négy tengelyes kocsik kisiklott és a pályát annyira megrongálta, hogy a délutáni vonat csak át szállással közlekedhetett. A kisiklást hibás alváltás okozta. A pályatest rendbehozatalára megtették az intézkedéseket.

A Ruppert-Schadl-affér a magyar nemzetgyűlés előtt.

Vita a képviselő letartóztatása és a mentelmi jog megsértése körül.

(Budapest, március 19.) A nemzetgyűlés máj ülésén Rubinek István terjesztette elő Ruppert Rezső és Schadl Ernő ügyét. Emlékeztetés, hogy Schadl törvényszéki tanácselnök Ruppertet egy törvényszéki tárgyaláson való közbeszólása miatt letartóztatta, nyolc napi elzárásra ítélte és a képviselőt csak a nemzetgyűlés közbelépésére bocsájtották szabadon. Rubinek bejelentette, hogy a mentelmi bizottság kihallgatta Ruppert képviselőt és Schadl tanácselnököt is s azt a döntést hozta, hogy a kérdéses esetben mentelmi jogsértés nem történt. Rubinek elmondotta, hogy e határozat meghozatalánál a bizottság különös tekintettel volt arra, hogy hasonló eset eddig még nem fordult elő és az ítélet precedensül szolgálhat. Az ítélet alapja az volt, hogy a mentelmi jog hatalmas alkotás, amelyen a legmegszéhbmenő értelemben örködni kell a nemzetgyűlésnek, mert ez biztosítja a nemzetgyűlés épségét, tanácskozási képességét és biztonságát, másrészt pedig kétségtelen, hogy a mentelmi jog túlzásba vitele indokolatlan. Indokolatlan pedig különösen azokon a terepmokokon, amelyek a nemzetgyűlés épségével és tanácskozási képességével nincsenek kapcsolatban. Az előadói jelentés után megindult a vita, de előrelátható, hogy a nemzetgyűlés többsége magáévá teszi a mentelmi bizottság döntését.

Belérés Aradon.

Kirabolták a tanítónőképző igazgatójának lakását.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés történt az elmúlt éjszaka Aradon a Gen. Dragalina ((Apponyi-)köruton levő női tanítónőképző épületében. Az iskola belső udvarán egy különálló kis ház áll, a melyben Borel Auróra az iskola aligazgatónője lakik. Az aligazgatónő néhány nap óta hivatalos ügyben Bucurestiben tartózkodik, lezárta a lakást, azonban óvatosságból értékes ékszereit az intézet uccafelőli részén lakó édesanyjánál helyezte el. Az elmúlt éjszaka — mint később megállapítást nyert — egy ismeretlen kilétű fiatalember, aki titokzatos módon álkulcsot is tudott magának szerezni, behatolt a lakásba és mindent felkutatózott. A szekrényeket felhíszította, a kosarakat és ládákat felforgatta és minden ruhadarabot a földre dobott. Ezután tetőtől talpig átöltözködött

az aligazgatónő elhalt férjének ruháiba és fehérműjébe, a saját szennyes és rongyos öltözetét a földön hagyta és több értékesebb tárgyat magához véve, távozni készült. Érdekes, hogy a betörő a lakást egészen különös módon akarta elhagyni, mert dacára annak, hogy álkulcs volt birtokában, kinyitotta a vasrácsokkal ellátott udvari ablakot és feszítővassal megpróbálta kiemelni a vasrácsokat a falból. Ez azonban nem sikerült és így végül mégis az ajtón távozott el, amelyet gondosan bezárt maga után. Ma reggel az aligazgatónő édesanyja — szokása szerint — megnézte lánya lakását és megdöbbenéssel konstataálta, hogy idegen járt a lakásban. Jelentést tett a rendőrségen és a nyomozás megindult. A betörő, aki hátrahagyott ruhája után ítélve fiatal csavargó lehet, ruháin kívül egy feszítővassal és játékpisztolyt hagyott a lakásban, ellenben elvitte Borel Auróra szekrényében volt töltött revolvert. A pontos kár csak az igazgatónő visszaérkezése után állapítható meg.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

Alulírott az „Aradi Fáklya“ szerkesztésétől más elfoglaltság miatt visszalétek. A lapot Lits Antal vezeti tovább. Kérem hiteinket, hogy 6 éven át becsületesen vezetett lapunk iránt a bizalmat és támogatást továbbra is megtartani sziveskedjék.

1593 SOLYMOS FERENC.

Alulírottak fájdalomtörténet tudatjuk, hogy felejtethetlen jó anyánk, illetve nagyanyánk, testvér és rokon

Öz. Moskovitz Jakabné

szül. Fröhlich Johanna, folyó hó 18-án, d. u. 3 órakor, örökre lehunyta szemeit. Felejtethetlen drága halottunkat 20-án d. u. 3 órakor fogjuk Aradon, Str. Tribunal Axeute (Damjanich-ucca) 25. sz. gyászházból az izr. temetőben lévő családi sírkertben az örök pihenésnek átadni.

Arad, 1925. március 18-án. Moskovitz Zsigmond és neje szül. Bader Feodora, Moskovitz Izidor, Moskovitz József és neje szül. Herzfeld Mici, Moskovitz Lajos és neje szül. Paunz Erzsike, Moskovitz Mór és neje szül. Wachslar Vail, fiai és menyei öz. Grünwald Mórné, testvére. Moskovitz Mariska, Moskovitz Zita, Moskovitz Magda, unokái, és számos unokanővér és unokatestvér. 1601

Iz, szín és táperő az „UHU“ pótkávé előnyei.

Ma halesstély

az aradi „Központi“ étteremben!

Szegedi halaszle egy adag 27.— lej, rántott harosa egy adag 30.— lej.

Szives pártfogást Kér: 10206 Schwartz Andor, üzletvezető.

Zongora hangolást és javításokat olcsón eszközi MELIS, Arad, Str. N. Pompilla (Kasza-ucca) 21. sz. VESTEK és ELADOK zongorákat

ANDRÉNYI PEZSGÓK a legjobbak.

szobás második emeleti a Központi-szálló közvetlen közelében lévő teljesen modern lakásmat elcserélném hasonló földszintes lakással, felépest fizeték. Cím: RUDOLF MOSSE (Sándor hírlapiroca) Arad.

Kiadó állomás mellett

üzlethelyiség irodával. Továbbá kapualatti üzlet és pince. Megbízott: Uranuliroda Arad, főpostával szemben. 1600

Telefonok

állami szabványuak, motorok minden erősségben, kerékpárok legolcsóbban: 1567

Koch Dánielnél.

Arad, Str. Eminescu (Deák F-u)

Könyv és papirkereskedő

sagédot keresünk április 1-i belépésre.

Ajánlatok „Jó Jövő“ jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe (Sándor hírlapiroca) Arad. 7534

1138 Elekes h. Iroda, Braşov.

Galanteri faulalót

azonnali belépésre keresünk. Ehrlich Testvérek & Co ékszerárugyár, Braşov, Str. Porti 67

Timisoarai mozi.

Bolvárosi mozi: március 21. és 22. Gyárvárosi mozi: márc. 20., 23. és 24.

A monumentális filmek sorozatából:

Don Juan Marano grófja

Nagy klasszikus tragédia 6 felvonásban. Prosper Mérimée híres műve után. 916

Főszerepekben a német színházak leg-híresebb tagjai. Először a világhírű

Lya de Putty.

Jön! Jön!

Troja pusztulása.

Monumentális történelmi film 3 részben

Magyaródon

a nagyurhegyen. ÖT ÉS FEL KAT. HOLD jó szülő, HAT SZOBÁS nyaralóval, teljes BERENDEZÉSSEL, 1000 HL. PINCÉVEL, 400 HL. HORDÓVAL és minden felszereléssel 500.000 leért ELADÓ.

Cím: GYÖRFFY „MURES“-hirdetője ben, Arad, Str. Unirei (Fabián Q) 15150

PÉNZZÉT

5000 lejen felül előnyösen gyűmölcsöz-tetheti Ludovic Klein, Arad, Calea Sagun 82. sz. pénzügyndöksége utján. Telefon 6-38. Válaszbélyeg. 820

Modern magánház

2 szoba. Konyha. Kamra, nyári konyha, nagy gyűmölcsös kerttel. Igaz közelében REPATRIALAS VÉGGITT rendkívül olcsón eladó. Megbízott:

„ARGUS“ Arad, Str. Eminescu I. szám. (Deák Ferenc-ucca.) 16653

Ügynökök

magas fizetéssel felvételnak. BRAUN, Arad. Calea Basatului 3. II. em. (Asztalos S.-u.)

BUDAPESTI nemzetközi mintavásár

1925. április 18-tól 27-ig. rendező: 7223

budapesti keresk. és iparkamara.

Méréseltára monitjogysk és vízumok. Felvilágosítással szolgálunk: Bucarestben: A magy. kir. követség irodája Dr. Margulies M., Passajal Román Ia. Cernowitzban: A keresk. és iparkamara. Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 6.

Rossz villanyegők!

becserélése, törött üveg és porcelán tárgyak szakszerű ragasztása. Képekretézést legolcsóbban vállal SCHWARZ üveges Arad, a zsidótemplom mellett. 1590

Peszach-ünnepi kóser „UHU“-kávé

kapható minden üzletben KOPL REICH főtisztelendő ur hochserével ellátva

Francia és angol kosztümök, ruhák

és kabátok a legizlésebb kivitelben szolid árban készülnek:

Varga női divat termében, Arad, Strada Eminescu 10.

Akar olcsón és jól fűszer- és csemege-árut beszerezni? Akkor okvetlenül keresse fel

G. Dingfelder céget, Arad, Str. Mărășesti és Consistorului (Batthyány- és Kossuth-uca sarok.) 1534

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegt, amelyek tartalmuknál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatásra, illetve helyesbítésre kötelezi.

Alkalmazás.

FESTÉKSZAKMÁBAN jártas segéd mű-előbbi belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1569

GYORS- és gépirni tudó és egyéb irodai teendőknél jártas tisztviselőt keres mielőbbi belépésre Ehrenfeld fűszer nagykereskedése Arad. 1568

FOGÁSZATI rendelőbe asistens leány és tanuló felvétetik. Hallamaschek, Arad Str. Consistorului 11. 1574

UJSÁGÁRUS bódéhoz azonnal felvétetik Sándor hírlapirodában Arad. 7534

VIZVEZETÉKHEZ értő házmesterpár felvétetik. Arad, Str. Cloșca 7. 1589

GYERMEKTELEN házaspár, ki a háztartásban is segédkezne egy magánháznál felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1592

FELVETŐMESTERT (scherer) keres kötöttárúgyár azonnali belépésre. Ajánlatokat László & Bergner, Címre küldjük. 1587

VASALÓNÓ felvétetik állandó munkára Arad, Str. Veliciu (Lipót-u.) 9, Kuhl Mihálynál. 1596

KERESÉK komoly munkás fréti vagy női pénzkezeléshez is értő kaucióképes tisztviselőt. Írásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Jó állás” jelzőre a Lóbl hírlapirodába Arad. küldendők. 1598

NEGYVEN éven felüli szárazdaika kerestetik, aki románul vagy németül beszél. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1597

EGY HÓNAPOS gyermek mellé megbízható nő azonnal felvétetik. Ortutay-palota II. em., 11. Rác, Arad. 15150

MINDENEST keresek Bucurestibe magyar családhoz. Jelentkezni Arad, Str. Marie Chendi 1-3., emeleten. 10206

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

100 MODELLES divatlapalbumot 85 leiert küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

FIGYELEM!

Faragott interziás szalon asztal, üszekötő perzsa szőnyegek, ebédlo szmirna szőnyeg, antik török schálak, különböző szalonok, ebédlo, hálóberendezések, teás servisek, könyvszekrények, íróasztalok, rézgy, interziás barok stílu ág és éjjeli szekrény, mahagouli butoridarabok, klubdivány, díszlámpa, gobelin képek, festmények, fülbevalók, antik tüt zsebkönyv, ezüst leveses kanalak, plüsch asztalterítő stb. jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. lobb. 1000

MINDENEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butoridarabokat, díszlámpákat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. lobb. 1000

EZERJÓFÜ GYOMORELIXIR, pártatlan hatásu szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevü és kiállításu hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár. Arad. 6438

FÉRFIGSZOBA garnitúra jutányosan eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1594

Ingatlan.

KERESÜNK megvételre a város bármely részében bér- és magánházakat 100.000 leitől feljebb. Csak eladókkal tárgyalunk. Cimeket feltétellel és ármegejelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 1538

ELADÓ 3 szobás magánház elfoglalható lakással, gazdálkodásra is alkalmas. Arad, Str. Șerban Vodă (Part-uca) 7. szám. 1559

Uj szobák

VAROS központjában, uccal bejárattal renovált helyiség, üzletnek, műhelynek kiadó. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. 1585

VENDÉGLŐI helyiség berendezéssel, egészben vagy részben eladó. Értekezhetni Sütő Istvánnál. Arad, Str. Brătianu 7. 10206

Különféle.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ. Negyven hónap óta súlyos betegen fekvő családapa ezután kéri a löszivü embereket, hogy bármilyen csekély adománnyal segítsenek szerencsétlen helyzetén. Pántyu József, Arad, Str. Mărășesti 35. 300

500 drb. gummi kabát

900-tól 1500 Leig.

500 drb. férfi öltöny

1250-tól 2500 Leig.

500 drb. tavasszi felöltő

2300-tól 3000 Leig.

Muzsai József

térft-, ju- és gyermekruha-telepe Arad, városi színházzal szemben.

1151

Fogászat!

Fogházás: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.

Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 30-100 lej.

Fehér fogak kautschukra 1521 drb. 40-50 lej.

Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.

FRIDA D'MOUDJALLED.

visz. fogászó, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József fog-ut)

Magánház

A BELVÁROSBAN, ELFOGLALHATÓ 4 SZOBA ELŐSZOBA, FÜRDŐSZOBA lakással, nagy telekkel ELADÓ. Ezenkívül kisebb-nagyobb BÉRZHÁZAK, MAGÁNZHÁZAK a város minden részén 60.000 leitől 1.000.000 leig. — Nagyforgalmu VENDÉGLŐK, ÜZLETEK, lakások, HÁZHELYEK 30-50 ezer leijel ELADÓK. 15150

Bővebbet GYÖRFFY „MUREȘ”-irodájában, Arad, Str. Unirei (Fábián Gábor-u.)

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

Az Aradi Kereskedelmi és Ipar kamara az 1925. évi augusztus 1-10. napjain Aradon rendezendő mintavásár plakátjának tervezetere pályázatot hirdet. A plakát szövege belföld részére: Targul de Mostre—Expositie de Mobilier Arad 1-10. August 1925; külföld részére: Foire—Exposition Arad 1-10. August 1925. Nagyság: 60x90. A tervek színesen készítendők. Első díj: 4000 lej, második díj 2000 lej. A pályázati határidő 1925. március 31. A pályázatok az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara címére küldendők. A mintavásár rendezősege fenntartja magának a jogot, hogy bármely rajzot 1000 leiert megvásárolhat. 1591

Ruhákat szépen, gyorsan **Hoszpodár**, Arad, Str. Strolescu és pontosan fest, tisztít: (Teleky-uca) 13.

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 218

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitünő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.

KANDIA R.-T. Cukorka, Csokoládé és Konzervmüvek.

Hirdetmény

Az Ipari és kereskedelmi miniszter 13.818-925. szám alatt engedélyezett tökeemeléssümből kifolyólag eddigi 7.000.000 lei alapitökénket felemeljük egyelőre 10.000.000 leire, és pedig 30.000 darab egyenként 100 lei névértékü, bemutatóra szóló új részvények kibocsátása után. Az új kibocsátásu részvények az 1925. üzletévtől kezdve vállalatunk üzleti eredményében a korábbi kibocsátásu részvényekkel teljesen egyenlő mértékben részesednek, mihez képest az 1925. üzletévre vonatkozó osztalékszélvénnyel kezdődő szelvényivel lesznek ellátva.

Az új kibocsátásu részvényekre az elővételi jogot csak román állampolgárok gyakorolhatják, illetve uj kibocsátásu részvényeket csak román állampolgárok jegyezhetnek.

Az uj kibocsátásu 30.000 darab részvényből a közgyűlés határozatának megieleslően az igazgatóság 28.000 darabot a jelen részvénybirtokosoknak ajánl fel akként, hogy minden öt darab korábbi kibocsátásu részvényre két darab uj kibocsátásu részvény igényelhető. A további uj kibocsátásu 2000 darab részvény pedig szabad jegyzésre bocsátatik.

Az uj kibocsátásu részvényekért az elővételi gyakorlásakor, illetve részvényjegyzéskor 125 lei elővételi, illetve kibocsátási ár fizetendő le.

Az elővételi jog gyakorlása és az új részvényjegyzés folyó évi március hó 18-ik napjától folyó évi március hó 31-ik napjáig bezárólag gyakorolható a fentiek szerint járó összeg egyidejü lefizetése mellett Timisoarán a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság főpénztáránál.

Az elővételi jog gyakorlása alkalmával a korábbi kibocsátásu részvények felülbélyegzés céljából egyidejüleg bemutatandók.

Az elővételi jog gyakorlása és az új részvényjegyzés alkalmával kitöltendő nyomtatványok a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság pénztáránál rendelkezésre állanak.

Az igazgatóság.

A szezon bealltával

tavaszi ruhákat, tavaszi öltönyöket legjobb kivitelben tisztít és fest

Müller J. és Fia

Fióközletek:

Arad, Strada Brațlanu (Wellzer János-u.) 7.

Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.) 4.

Gyártelep: 10005

Arad, Str. Cuza Voda (Tökőly I.-u.) 40.

UTLEVELEK

Vizumozását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta ellintezünk. CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: 277 LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apollo mozival szemben). WEINBERGER cipőüzlet.

Weisz Dávid az aradi államrendőrség mellett (Behas-palota.) **Pichler papirkereskedés**

Olesón, óriási nagy választékban legujabb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és doublek **J. Schutznál**, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 28. sz. 15140